

AFK1503

Mei/June 2016

AFRIKAANS VANDAG TAALKUNDE EN SKRIFTELIKE KOMMUNIKASIE

Tydsduur 2 Uur

100 Punte

EKSAMINATORE

EERSTE

MNR TR CARNEY

MEV L GRUNDLINGH

DR E LOMBARD

TWEEDE

MNR FWJ BROODRYK

Toeboekeksamen.

Hierdie eksamenvraestel bly die eiendom van die Universiteit van Suid-Afrika en mag nie uit die eksamenlokaal verwyder word nie

HIERDIE VRAESTEL BESTAAN UIT 6 BLADSYE.

[BLAAI OM]

BEANTWOORD AL DIE VRAE**NOMMER ASSEBLIEF ELKE VRAAG EN ONDERAFDELING DUIDELIK EN KORREK****DEEL 1: LUISTER- EN LEESVAARDIGHEDE****VRAAG 1**

Wat beteken die begrip **konteks**? Noem 3 aspekte van konteks in kommunikasie en gee 'n voorbeeld om die begrip te illustreer (6)

VRAAG 2

Waarna verwys die begrip **konnotasie**? Noem 'n voorbeeld om die begrip te illustreer (6)

VRAAG 3

Lees die volgende teks en beantwoord die vrae wat daarna volg (15)

Straal

stadig jong man
mens verdwaal vinnig
as jy nie stilhou en luister
na 'n gesang diep van binne
in ons elkeen opgesluit

as mens aandag skenk
en laat sê wat ons harte
ongehinderd soek
hoor mens iets wat nader sluip
stilswyend jou stelselmatig bekruip

vinging versprei
met 'n nuwe lied wat jou vul
'n visie
jou visie in sy geheel onthul

hou jou oor nader
dis belangrik dat jy dit hoor
jy is werklik blind as jy weier om te sien

dis jou laaste herhaling
dis jou laaste straal

[BLAAI OM]

maar 'n algemene verskynsel
dat iemand anders dit bepaal

Vrae:

3 1 Watter tipe teks is hierdie? (Precis / Kortverhaal / Linek) (2)

3 2 Watter belangrike boodskap dra die teks vir jou as leser oor ten opsigte van luister? (2)

3 3 Watter sintuig word in die teks beklemtoon? (Voel / Sien / Hoor / Praat) (2)

3 4 Soek EEN woord in die teks vir die volgende (4)

Byvoorbeeld: 'Die pad verloor' = verdwaal (reël 2) / 'Lied' = gesang (reël 4)

3 4 1 'Sonder om iets te sê'

3 4 2 'Sistematies'

3 4 3 'Handeling van herhaal'

3 4 4 'iets wat verskyn'

3 5 Skryf 'n paragraaf waarin jy aandui waarom luister so 'n belangrike rol in ons alledaagse lewens en in ons kommunikasie met ander speel (5)

VRAAG 4

Kies telkens die korrekte antwoord tussen hakies. Skryf slegs die vraagnommer en die antwoord neer, byvoorbeeld *4 1 betekenis* (8)

4 1 Wanneer ons so luister dat ons die werklike betekenis van woorde begryp, eerder as om net na die woorde te luister, noem ons dit (informatiewe luister / generatiewe luister / degeneratiewe luister)

4 2 Die spreker of luisteraar se houding tydens 'n gesprek is 'n aspek van (konteks / intertekstualiteit / bondigheid) in kommunikasie

4 3 Denotasie verwys na die (figuurlike / onderliggende / feitlike) betekenis van 'n woord

4 4 Oogkontak is deel van (kommunikatiewe / nieverbale / verbale) kommunikasie

[35]

[BLAAI OM]

DEEL 2: LEESVAARDIGHEDE -EN SKRIFTELIKE KOMMUNIKASIE**VRAAG 1**

Beantwoord die volgende vrae deur aan te dui of die stellings WAAR of VALS is. Skryf slegs die vraagnommer en 'Waar' of 'Vals', byvoorbeeld 1 1 Vals (20)

- 1 1 Daar is nie iets soos *korrekte* Afrikaans nie, maar net *gepaste* Afrikaans
- 1 2 Liedjies kan as 'teks' beskou word
- 1 3 Spreektaal is minderwaardig ten opsigte van skryftaal
- 1 4 Die komma-punt staan konvensioneel tussen twee werkwoorde wat langs mekaar in 'n sin aangetref word
- 1 5 Die dubbelpunt dui vir die leser aan dat iets gaan volg
- 1 6 Mens gebruik 'n punt om 'n sin af te sluit
- 1 7 Die belangrikste gebruik van 'n aksentstreep is om 'n gedagte binne dieselfde sin uit te brei
- 1 8 Dit is belangrik om te weet wie jou teikengroep is voor jy begin skryf
- 1 9 Goeie skryfwerk is onder andere skryfwerk wat in 'n gepaste styl geskryf is
- 1 10 Styl is 'n kwessie van 'korrektheid', eerder as 'gepastheid'

VRAAG 2

Lys 5 voordele van e-poskommunikasie (10)

[30]

DEEL 3: GRAMMATIKA**VRAAG 1**

Pas die klanke in blok A by die korrekte fonetiese transkripsies in blok B. Skryf slegs die vraagnommer en die korrekte transkripsie neer, byvoorbeeld 1 1 [e] (10)

A	B
1 1 <g> soos in graaf	[v]
1 2 <f> soos in fiets	[w]
1 3 <w> soos in werk	[y]
1 4 <w> soos in dwaal	[x]
1 5 <uu> soos in muur	[f]

[BLAAI OM]

VRAAG 2

Wat is die betekenis van die volgende suffikse (agtervoegsels)? Jou opsies is (4)

soort persoon, iemand wat , sonder, soos

2 1 -loos (blaarloos, betekenisloos)

2 2 -aard (luisaard, wreedaard)

2 3 -er (bakker, werker)

2 4 -agtig (kinderagtig, bosagtig)

VRAAG 3

Voorsien die volgende sinne van die nodige hoofletters en leestekens waar nodig

3 1 op die venster is 'n briefie wat lees Maak asb die deur toe (3)

3 2 Ek het nog nie daardie rolprent gesien nie om die waarheid te sê ek vermy dit omdat dit soveel geweld bevat (4)

VRAAG 4

4 1 Wat is die **gesegde** in die volgende sin? (2)

Johan, jy moet asseblief vanaand jou taak afhandel

4 2 Wat is die **onderwerp** in die volgende sin? (2)

Die baie kwaai en onbeskofte man het my boek gevat

VRAAG 5

Kies telkens die regte antwoord tussen hakies Skryf slegs die vraagnommer en die antwoord neer, byvoorbeeld 5 1 simpleks (10)

5 1 Die woord *bosagtig* is 'n (afleiding / samestelling / samestellende afleiding)

5 2 Die woord *bestuurder* is 'n (afleiding / samestelling / samestellende afleiding)

5 3 Die woord *verslaapkamerhuis* is 'n (afleiding / samestelling / samestellende afleiding)

5 4 In die woord *rolpunt* is 'rolpunt' die (kern / bepaler)

[BLAAI OM]

- 5 5 Die woord *vakansie* is 'n (simpleks / kompleks)
- 5 6 Die woord *nagmerre* is 'n (simpleks / kompleks)
- 5 7 Die kleinste grammaties waardevolle bousel in 'n woord noem ons 'n (stam / morfeem / wortels)
- 5 8 Die kleinste deel van 'n woord wat 'n selfstandige betekenis het noem ons 'n (stam / morfeem / wortels)
- 5 9 Morfeme wat, soos stamme, as die basis vir woordvorming kan dien, maar wat nie selfstandig kan optree nie noem ons (stamme / morfeme / wortels)
- 5 10 Die 'e' in *dieretuin* is 'n (prefiks / verbindingsklank / suffiks)

[35]

TOTAAL [100]